
УДК 636.4:636.085

ОЦІНКА ПОВЕДІНКОВИХ АКТІВ СВИНЕЙ НА ВІДГОДІВЛІ

Д.А. Ярощук, здобувач освітнього ступеня доктор філософії (науковий керівник: доктор сільськогосподарських наук, професор А.В. Лихач)
Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна

А.В. Лихач, доктор сільськогосподарських наук, професор
Національний університет біоресурсів і природокористування України, Україна

Є.В. Баркар, кандидат сільськогосподарських наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет, Україна

У промисловому свинарстві 55% загальних витрат припадає на вирощування поросят, а 45% – на їх відгодівлю [8]. Відтак, для підвищення ефективності виробництва важливо не лише оптимізувати технології годівлі, а й досліджувати поведінкові особливості тварин.

Локомоторна активність є ключовим індикатором фізіологічного стану, впливає на обмін речовин, розвиток м'язової маси та стійкість до стресу [3]. Однак надмірна пасивність, флегматичність свиней може призводити до їх ожиріння, порушень травлення та зниження продуктивності [7].

У свинарстві широко використовують породи велика біла, ландрас і

дюрок, кожна з яких має свої поведінкові особливості. Велика біла відзначається високою руховою активністю, ландрас – збалансованим розвитком, тоді як дюрок демонструє низьку активність, що супроводжується високими темпами росту [3-4]. Виходячи з вище зазначеної інформації, не викликає сумніву важливість обраної тематики для проведення експерименту в умовах високотехнологічного господарства на промисловій основі виробництва свинини як для науки, так і для бізнесу.

Мета дослідження полягала у вивченні і оцінці особливостей поведінки свиней різних порід на відгодівлі. Дослідження проводили у СВК Агрофірма «Миг-Сервіс-Агро» (Миколаївська область, Україна) на відгодівельних свинях породи велика біла, ландрас, дюрок (по 30 голів). Відгодівля тривала з 3 до 6 місяців за температури повітря +17...+21°C; годівля відбувалася комбікормом згідно фізіологічних норм (146,7 г/кг сирого протеїну, 13,41 МДж/кг); напування здійснювалося через автоматичні ніпельні поїлки; утримувалися свині на щільній бетонній підлозі (0,85 м² на голову). Хронометраж поведінки здійснювався за допомогою відеореєстраторів *Full HD 1080p*. Час, витрачений на поведінкові акти (рух, відпочинок, прийом корму і води), обчислювали за індексом функціональної активності $K = \Delta T/T$ [2, 6]. Дані аналізували за допомогою програми *Statistica 12.0* (*StatSoft Inc.*, 2014, www.statsoft.com). Для дослідження використовували такі рівні значущості: $P < 0,05$; 0,01 та 0,001 [1].

На підставі отриманих результатів експерименту, встановлено, що свині породи ландрас у 3 місяці витрачали 24% часу на рух, 66% – на відпочинок, 10% – на прийом корму. З віком рухова активність зменшувалася (до 13,5% у 6 місяців), а відпочинок збільшувався (до 83%). Молодняк свиней великої білої породи мав найвищу активність: у 3 місяці 27% часу припадало на рух, у 6 місяців – 13,9%. Відпочинок зростав із 64% до 79%, а прийом корму знижувався (з 9% до 7,1%). Тварини породи дюрок демонстрували найменшу рухову активність: у 3 місяці 19%, у 6 місяців – 11%. Відпочинок, відповідно, зростав (з 69% до 84%), а час прийому корму зменшувався (з 12% до 5%).

Найвищі значення індексів у віці 3-4-5-6 місяців мали за руховою активністю тварини великої білої породи (0,27-0,14), найменші – у молодняку породи дюрок (0,19-0,11). За індексом відпочинку і кормової активності найбільше значення належало свиням породи дюрок, відповідно (0,69-0,84) і (0,12-0,05).

На підставі проведених досліджень встановлено, що молодняк великої білої породи демонструє найвищу рухову активність, що сприяє кращому обміну речовин та приросту м'язової маси. Тварини породи дюрок витрачають більше часу на відпочинок, що може позитивно впливати на приріст живої маси. Свині породи ландрас займають проміжну позицію, демонструючи збалансоване поєднання рухливості та відпочинку. Подальші дослідження повинні зосередитися на впливі поведінкових особливостей на ефективність відгодівлі.

Список використаних джерел

6. Аналіз біометричних даних у розведенні та селекції тварин : навчальний посібник / С.С. Крамаренко, С.І. Луговий, А.В. Лихач, О.С. Крамаренко. Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.
7. Ладика В.І., Хмельничий Л.М., Повод М.Г. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва: підручник для аспірантів. Одеса: Олді+, 2023. 244 с.
8. Лихач А.В., Лихач В.Я. Підвищення ефективності промислового виробництва свинини на основі використання етологічних факторів: монографія. Миколаїв: Іліон, 2023. 422 с.
9. Лихач В.Я., Лихач А.В. Відгодівельні та м'ясні якості внутрішньопорідного типу свиней породи дюрок української селекції «Степовий» за різних методів розведення і вагових кондицій. Науково-технічний бюлетень ІТ НААН, 2021. № 125. С. 121-130. <https://doi.org/10.32900/2312-8402-2021-125-121-130>
10. Лихач В.Я., Лихач А.В. Технологічні інновації у свинарстві: монографія. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 290 с.
11. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві / за ред. І.І. Ібатуліна і О.М. Жукорського : посібник. К., 2017. 328 с.
12. Підвищення продуктивності свиней за використання сучасного генофонду та інноваційних технологічних рішень: монографія / В.Я. Лихач, Р.В. Фаустов, П.О. Шебанін, А.В. Лихач, Л.Г. Леньков. Миколаїв: Іліон, 2022. 275 с.
13. Підвищення продуктивності свиней зарубіжної селекції в умовах промислової технології: монографія / В.Я. Лихач, М.Г. Повод, О.М. Храмкова, С.В. Жижка, Р.П. Швачка, А.В. Лихач, Л.Г. Леньков. Миколаїв: Іліон, 2024. 422 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ**

І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

**ФАКУЛЬТЕТ ТВАРИННИЦТВА ТА
ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ**

**КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА
МОЛОКА ТА М'ЯСА**

НАУКОВІ І ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ТВАРИННИЦТВА У ХХІ СТОЛІТТІ

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 95-річчю від дня народження доктора
сільськогосподарських наук,
професора, академіка УАН
Григорія Олександровича Богданова
6-7 березня 2025 р.**

Київ - 2025

УДК 636:001.8«XXV»(092)
М 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції *«Наукові і технологічні виклики тваринництва у XXI столітті»*, присвяченої 95-річчю від дня народження доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка УААН Г. О. Богданова, м. Київ, НУБіП України, 6-7 березня 2025 року. 192 с.

Матеріали конференції подано у авторській редакції.